

УДК 331.453

Коробко О. В.¹, Діденко А. Є.²

¹ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. КНТ-111м НУ «Запорізька політехніка»

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ ФАХІВЦІВ З ІНФОРМАЦІЙНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ

ІТ-індустрія в Україні останнім часом почала стрімко розвиватися. Зміцнення економіки, поліпшення законів для ІТ-індустрії, створення нових та збільшення існуючих ІТ-компаній і розвиток високих технологій у світі збільшують кількість фахівців з інформаційних технологій в країні. Так, наприклад, станом на 04.2021 в Україні було 212 тис. ІТ-ФОПів, що на 60 тис. більше, ніж у 2019 році [1]. На жаль, сфера охорони праці фахівців з ІТ не встигає за розвитком ІТ-індустрії. Тому, виникає нагальна потреба у вдосконаленні норм охорони праці для ІТ-фахівців.

Робота за комп'ютером зазвичай характеризується перебуванням у сидячому положенні 8 годин на день (інколи навіть довше). Тривале перебування в сидячій позі та відсутність базової активності м'язів створюють навантаження на скелетно-м'язову систему людини. Крім того, при тривалій роботі за комп'ютером наявне навантаження на зоровий аналізатор. Такі навантаження на організм у подальшому можуть погіршити не тільки фізичний, а й психологічний стан фахівця. За результатами дослідження [2] лише 25% ІТ-компаній в Україні мають свою стратегію покращення самопочуття своїх співробітників. Все це потребує створення та вдосконалення норм охорони праці ІТ-спеціалістів.

Одним з ефективних способів підвищення якості системи охорони праці фахівців ІТ є запровадження спеціальних приміщень, де співробітники можуть відпочити або зайнятися фізичними вправами. Так, наприклад, у деяких ІТ-компаніях на території України [3] є зони відпочинку, де працівники можуть пограти в настільні ігри або, наприклад, зайнятися йогою. Такі приміщення, зазвичай, виконують у спокійному стилі з використанням шумоізоляційних матеріалів, роблячи простір максимально комфортним для перебування у ньому. У випадку, коли запровадження таких приміщень в офісі є неможливим, ІТ-компанії можуть заохочувати співробітників займатися спортом, пропонуючи компенсацію за відвідування тренажерних залів, басейнів, тощо.

Також деякі компанії запроваджують періодичні консультації своїх співробітників з лікарями або надають компенсацію за їхнє відвідування, що також дозволяє попередити виникнення проблем з фізичним здоров'ям ще на ранніх стадіях.

Окрім фізичного, важливим також є психологічний стан фахівців. Оскільки робота в сфері інформаційних технологій має велике розумове навантаження, фахівці можуть поступово психологічно та емоційно виснажуватися і втрачати інтерес до роботи. Це у свою чергу може призвести до зниження показників ефективності компанії в цілому. Одним із популярних у західних компаніях способів вирішення цієї проблеми є співпраця компанії з психологами або їхній найм у штат. Завдяки цьому, компанії можуть якісно проводити моніторинг емоційного стану своїх співробітників та попереджувати проблеми ще на ранніх стадіях. Крім того, кожен співробітник має можливість звернутися до спеціаліста у будь-який час для вирішення своєї проблеми.

Також сприятливі умови для роботи може забезпечити використання спеціальної музики в офісних приміщеннях, яка може знизити перевтому та сприяє підвищенню розумової працездатності працівників ІТ-галузі.

Оскільки робота в сфері інформаційних технологій зазвичай є командною, необхідно приділяти увагу якості роботи і відношень співробітників між собою. Для цього, наприклад, можна проводити періодичні комунікації між членами однієї команди, під час яких обговорюються проблеми, способи їх вирішення та ідеї по вдосконаленню роботи у команді. Крім того, такі зустрічі можуть проводитися і в неформальній обстановці, для того, щоб згуртувати співробітників.

Таким чином, в Україні та світі ведуться активні роботи зі вдосконалення охорони праці фахівців з інформаційних технологій. Підвищення якості існуючих та створення нових норм охорони праці значно покращують безпеку та самопочуття фахівця, що у свою чергу позитивно впливає на економічну складову галузі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Скільки IT-спеціалістів в Україні: +29 тисяч за рік згідно з Мін'юстом [Електрон. ресурс]. — Режим доступу : <https://dou.ua/lenta/articles/how-many-devs-in-ukraine-2020/>.
2. The first in Ukraine employee well-being survey: How companies take care of their employees [Electronic resource]. — Access mode : <https://www2.deloitte.com/ua/en/pages/press-room/press-release/2021/well-being-survey.html>.
3. Майже як в Google: чим дивують офіси українських IT-компаній [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://lifestyle.segodnya.ua/lifestyle/fun/pochti-kak-u-google-chem-udivlyayut-ofisy-ukrainskih-it-kompaniy-764025.html>.